

Πολιτική τοποθέτηση αναρχικών/αντιεξουσιαστών για τα γεγονότα του πολυτεχνείου 2017

Από το πρώτο κάλεσμα της κατάληψης του Πολυτεχνείου [1] για ενίσχυση έως και τώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, τα γεγονότα του φετινού Νοέμβρη έχουν πυροδοτήσει μια σειρά πολιτικών κειμένων και θέσεων από ένα ευρύτατο ιδεολογικό φάσμα επιχειρώντας το καθένα από την πλευρά του να κάνει την ανάλυση του όσον αφορά τη κατάληψη του Πολυτεχνείου και κυρίως το πρωτοφανές σπάσιμο της. Εμείς από την μεριά μας συμμετείχαμε από την πρώτη στιγμή στα γεγονότα και μάλιστα από τη θέση των δρώντων πολιτικών υποκειμένων και όχι των παρατηρητών. Έτσι κάποιιοι από εμάς βρεθήκαμε στη συνέλευση που καλέστηκε από την κατάληψη πολυτεχνείου για να παρέμβουμε, κάποιιοι βρεθήκαμε στον δρόμο την μέρα του σπασίματος της κατάληψης - όχι γιατί το στηρίξαμε αλλά για να είμαστε παρόντες σε αυτή τη στιγμή ενδοκινηματικής σύγκρουσης και να πράξουμε ανάλογα αν χρειαστεί – ενώ συνολικά σταθήκαμε και στεκόμαστε απέναντι και από τις δύο εκατέρωθεν αντιμαχόμενες αντιλήψεις.

Αυτές τις μέρες αποδείχτηκε για ακόμη μια φορά ότι δύο λάθη δεν κάνουν ένα σωστό. Έτσι, διανύοντας το 44ο έτος από την εξέγερση του πολυτεχνείου, που δυστυχώς έχει χάσει σε μεγάλο βαθμό την αξία του σαν ιστορικό σημείο αναφοράς, είναι αξιοσημείωτο ότι η συγκεκριμένη επέτειος ξαναβρέθηκε στο προσκήνιο εξαιτίας δύο πολιτικά διαφορετικών επιλογών. Τα γεγονότα της 16/11 αποτελούν ένα σημείο έκρηξης των πολιτικών (και όχι μόνο) αντιφάσεων που αναπτύσσονται σταθερά στο εσωτερικό του α/α χώρου και συνεπώς έχουν βάθος, αιτίες και παράγοντες που πρέπει να αναλυθούν προκειμένου να επανακτηθεί ο αναγκαίος προσανατολισμός για να ξεπεραστεί μία περίοδος όπου εντός του κινήματος επικρατούν οι πολιτικοί ανταγωνισμοί. Ταυτόχρονα έχουμε την πεποίθηση πως τα γεγονότα αυτών των δύο ημερών, έτσι όπως έχουν αποτυπωθεί μέχρι στιγμής, δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η πλειοψηφία των πολιτικών κειμένων που καταθέτουν το τι συνέβη ακριβώς είναι χρωματισμένα από τη μία ή από την άλλη πλευρά μη καταφέρνοντας να αποδώσουν μια επαρκή εικόνα είτε με υπεκφυγές και ανακρίβειες, είτε ακόμη και με συνολικά ψευδείς πληροφορίες. Θα προσπαθήσουμε λοιπόν η καταγραφή των γεγονότων να είναι αντικειμενική, προερχόμενη από συντρόφους και συντρόφισσες, οι οποίοι/ες παρότι είχαν σοβαρές έως και κάθετες διαφωνίες σε σχέση και με τις δύο πλευρές, παρευρέθηκαν σε όσες διεργασίες ήταν δυνατό και επιχείρησαν μέσω διαλεκτικής να επηρεάσουν τις εξελίξεις.

Από το Πολυτεχνείο του '73 στο Πολυτεχνείο του '95

Ξεκινώντας από το ιστορικό συμβάν θεωρούμε ότι η 17/11 του '73 και τα γεγονότα που τη στιγμάτισαν και την καθιέρωσαν ως μια εξεγερτική επέτειο δεν ήρθαν ως κεραυνός εν αιθρία ούτε κατέλυσαν από μόνα τους, ως δια μαγείας, το δικτατορικό καθεστώς. Αποτέλεσαν την κορύφωση του αντιδικτατορικού αγώνα ενός κομματιού της κοινωνίας και παρότι η σπίθα άναψε από φοιτητές, μαθητές και νέους, πλαισιώθηκε στην πορεία από ένα πλήθος κόσμου με πολύμορφα και διαταξικά χαρακτηριστικά. Ο κεντρικός άξονας ήταν η πτώση της χούντας και το κύριο αίτημα ήταν η εγκαθίδρυση της δημοκρατίας. Όπως όλες οι εξεγέρσεις όμως, έτσι κι αυτή ξεπέρασε τις προσδοκίες των υποκειμένων που πραγματοποίησαν και τροφοδότησαν την τριήμερη κατάληψη. Η εξέλιξη του εγχειρήματος και τα επιθετικά χαρακτηριστικά της κατάληψης, έφεραν τη συσπείρωση, την εκτόξευση της αλληλεγγύης και τη μαζικότητα. Η παρουσία εξεγερτικών πρακτικών ήταν μεγάλης σημασίας, καθότι έλαβε χώρα εν μέσω ολοκληρωτισμού και μιας ακραίας καθεστωτικής, και όχι μόνο, προπαγάνδας περί ταραξιών, πρακτόρων και προβοκατόρων ανάλογα την ιδεολογική αφετηρία της πλευράς που την εξαπέλυε.

Εν τέλει παρότι δε μπορεί να υπάρξει απόλυτη ιδεολογική ταύτιση του Πολυτεχνείου με την αναρχική ιδεολογία και τα προτάγματα της, η (αν και μικρή) συμμετοχή αναρχικών το '73 παραμένει ιστορικά υπαρκτή. Η μετέπειτα δυναμική παρουσία του α/α κινήματος σε όλες τις επετείους με καταλήψεις, μαζικές συγκρούσεις και πληθώρα δράσεων αλλά κυρίως τα χαρακτηριστικά αυτοοργάνωσης κατά τη διάρκεια του τότε τριημέρου, η εξεγερσιακή διάθεση και πράξη, δημιούργησαν τους δικούς τους δεσμούς με τον αναρχικό χώρο πέρα από τους μεσσιανισμούς και την θυματοποίηση της αριστερής οπτικής.

Από εκείνη τη χρονιά και έκτοτε η 17/11 αποτελεί, μεταξύ άλλων, ημερομηνία ορόσημο της κοινωνικής σύγκρουσης, ενώ κάποιες χρονιές υπάρχουν ακόμα και νεκροί στις μάχες που μαίνονται στους δρόμους της Αθήνας και όλων των μεγάλων πόλεων. Τον Νοέμβρη του '95 πραγματοποιείται κατάληψη αναρχικών στο Πολυτεχνείο με ανοιχτό κάλεσμα στο οποίο ανταποκρίνονται 800 και πλέον αναρχικοί. Τα χαρακτηριστικά της κατάληψης είναι αμιγώς αντικρατικά και αντιεξουσιαστικά, ο ελληνικός τύπος "ωρύεται" με το κάψιμο της σημαίας και τις γενικευμένες συγκρούσεις και σαν γεγονός παίρνει κεντρική θέση στο δημόσιο λόγο. Η κατάληψη έρχεται να κορυφώσει μια περίοδο έντονων συγκρουσιακών γεγονότων, μαθητικών και εργατικών κινητοποιήσεων (τις οποίες πλαισιώνουν πολλοί αναρχικοί) ενώ την περίοδο που λαμβάνει χώρα εξελίσσεται η απεργία πείνας των Καλαρέμα – Μαρίνου. Ταυτόχρονα η εξαπόλυση έντονης κατασταλτικής βίας, τα κρατικά και παρακρατικά πογκρόμ αλλά και η δυναμική εξέγερση στις φυλακές του Κορυδαλλού που λειτουργεί συσπειρωτικά για το κίνημα, θα αποτελέσουν όλα μαζί το εκρηκτικό και εξεγερσιακό σκηνικό που κορυφώνεται στην κατάληψη του '95.

Σχετικά με τη κατάληψη του Πολυτεχνείου στις 15/11/2017

Το πρωί της Τετάρτης 15 Νοέμβρη πραγματοποιείται κατάληψη στο Πολυτεχνείο και η πρώτη της ανακοίνωση εγείρει σοβαρά ερωτήματα για το πλαίσιο και το πολιτικό της περιεχόμενο. Η εικόνα αποτυπώνεται ως εξής. Τα μέλη της κατάληψης βρίσκονται μέσα στον χώρο και πλήθος αριστερών οργανώσεων βρίσκεται σε κατάσταση αναμονής περιμετρικά. Τα πολιτικά υποκείμενα τα οποία αποτέλεσαν τη συνέλευση της κατάληψης δημιούργησαν ένα ετερόκλητο σώμα με διαφορετικές πολιτικές αφετηρίες, ενώ πολλοί από αυτούς πιθανόν δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν την διαμορφούμενη κοινωνική και κινηματική κατάσταση. Σε κάθε περίπτωση κάποιοι από αυτούς είναι σύντροφοι με διαρκή παρουσία στον αναρχικό χώρο και σε αγώνες που έχει δώσει το κίνημα όπως το καταληψιακό, το ζήτημα των πολιτικών κρατουμένων και η αλληλεγγύη στους μετανάστες κ.ά. Δυστυχώς η πολυμορφία του σώματος δεν είχε θετικό αποτέλεσμα, ενώ τα μέλη της συνέλευσης έπεσαν σε αντιφάσεις τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε σχέση με πρακτικά ζητήματα - δείγμα ενδεχομένως της έλλειψης προεργασίας, απαραίτητης ζύμωσης αλλά και υπευθυνότητας που απαιτούν όχι μόνο το συγκεκριμένο εγχείρημα αλλά και οτιδήποτε με το οποίο καταπιανόμαστε πολιτικά. Τα αιτήματα που εκ των υστέρων μπήκαν και η απουσία σύνδεσής τους με την κατάληψη [2] καθώς και η μη πρόβλεψη ενός ελάχιστου σχεδίου - κάτι που αποδείχτηκε μετά από ερώτηση συντρόφου - για την ικανοποίησή τους, αποτελούν κι αυτά μια ένδειξη απουσίας πολιτικής υπευθυνότητας. Η απονευρωμένη κοινωνική κατάσταση, σε συνάρτηση με τη κατάσταση στο εσωτερικό του α/α χώρου δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί ευνοϊκή για τη στόχευση ενός τέτοιου εγχειρήματος. Η συνθήκη αυτή όμως εξωραϊστική εύκολα από τη λογική των επαναλαμβανόμενων πειραμάτων, μια λογική αυτοεκπληρούμενης προφητείας, η οποία επανέρχεται ξανά και ξανά αρκούμενη στο ίδιο της το κάλεσμα και μόνον, χωρίς καμία ουσιαστική προεργασία, αλλά και προσέγγιση για την πραγματοποίησή της. Παρ' όλες τις προθέσεις, ένα τέτοιο μοτίβο κενού ή ελλιπούς πολιτικού περιεχομένου είναι καταδικασμένο να αποτύχει, λειτουργώντας σε βάθος χρόνου ακόμα και ανασταλτικά ως προς το στόχο τους.

Όσον αφορά το πολιτικό περιεχόμενο, ήταν περιοριστικό και αυτοαναφορικό με απόγειο την εξίσωση κομματικών μηχανισμών με πολιτικές οργανώσεις, χωρίς καμία επιχειρηματολογία. Ο ιδιότυπος αυτός

πολιτικός αποκλεισμός έρχεται σε αντίθεση με τη λογική της πολυμορφίας και της ζύμωσης. Η εικόνα των καταληψιών στον χώρο, με όρους επίδειξης ισχύος και πραγματοποιώντας face control, απέκλειε πρακτικά κι ας μην απαγόρευε, την είσοδο σε ένα μεγάλο κομμάτι του κόσμου που επιθυμούσε να μπει στον χώρο ή ακόμα και να πλαισιώσει το εγχείρημα. Η απαγόρευση με τον έναν ή τον άλλο τρόπο εγείρει το ερώτημα του σε ποιόν τελικά απευθύνθηκε η κατάληψη του Πολυτεχνείου. Ακόμα και ο τρόπος λήψης της απόφασης προμήνυε τον εσωστρεφή και κλειστό χαρακτήρα του εγχειρήματος. Στη συνέχεια, η ανοιχτή συνέλευση ήρθε να επιβεβαιώσει την εντύπωση αυτή, καθώς όπως φάνηκε τελικά ήμασταν εκεί προκειμένου να επικυρώσουμε ή όχι την ατζέντα των καταληψιών και όχι να συνδιαμορφώσουμε όπως αρμόζει σε μια ανοιχτή διαδικασία.

Στη διαδικασία που είχε καλέσει η κατάληψη [3] το ίδιο βράδυ παρευρέθηκαν περίπου 100 σύντροφοι/ισες, μέρος των οποίων, με τις τοποθετήσεις τους εξέφρασαν τις πολιτικές τους διαφωνίες σχετικά με το εγχείρημα. Να σημειωθεί εδώ, πως παρά τις διαφορετικές πολιτικές αντιλήψεις η διαδικασία πλαισιώθηκε από διάφορες ατομικότητες και οι τοποθετήσεις καθότι προσωπικές, οι οποίες σε σημεία συνέκλιναν και σε άλλα διέφεραν, δεν μπορούσαν να αποτελέσουν ενιαίο πολιτικό μέτωπο. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι παρά τα όσα υπονοούνται στο κείμενο της Τ.Α [4], όσοι από εμάς παρευρέθηκαν στη συνέλευση, ούτε συναίνεσαν στο σπάσιμο της κατάληψης την επόμενη μέρα, ούτε θεώρησαν ότι αποτελεί λογική συνέχεια της παρέμβασης τους στη συνέλευση. Τα μέλη της Τ.Α επέλεξαν να μην τοποθετηθούν στη συνέλευση της κατάληψης, αλλά να συγκαλέσουν την δική τους πολιτική διαδικασία, μακριά από το όποιο κινηματικό πεδίο, και μέσα από τη διαδικασία αυτή να καταλήξουν στην λύση της επιβολής. Ωστόσο, είναι δεδομένο ότι και η στάση των καταληψιών, οι προειλημμένες αποφάσεις των οποίων απέκλειαν οποιαδήποτε ουσιαστική συνδιαμόρφωση, δεν εμπειρείχε σε καμία περίπτωση εκείνα τα χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην λύση του ζητήματος με διαλεκτικούς όρους. Έπειτα από αρκετές ώρες, κατά τις οποίες η διαδικασία στερούνταν εναλλακτικών προτάσεων διαχείρισης, εν τέλει έληξε χωρίς κάποια σοβαρή διαφοροποίηση και ενώ αποκρυσταλλώθηκε η εντύπωση πως τα χαρακτηριστικά της κατάληψης δεν ήταν προς συνδιαμόρφωση. Επιπροσθέτως, η αίσθηση πως τα υποκείμενα που αποτελούσαν το σώμα της κατάληψης δεν θα μπορούσαν να υποστηρίξουν με συνοχή και αίσθημα ευθύνης τόσο πολιτικά όσο και ενδεχομένως πρακτικά την κατάληψη ήταν μετά και την ανοιχτή διαδικασία ισχυρή σε όλους.

Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να καταθέσουμε κάπως πιο συγκεκριμένα την άποψή μας για τη κατάληψη του Πολυτεχνείου και πως αυτή εξελίχθηκε. Αρχικά, να κάνουμε σαφές ότι, δεν θεωρούμε εξ' ορισμού προβληματική την επιλογή της κατάληψης ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος. Για την ακρίβεια κάτω από άλλες συνθήκες πολύ πιθανόν να μας έβρισκε σύμφωνους ένα τέτοιο εγχείρημα. Αν για παράδειγμα είχε προηγηθεί μια κεντρική συνέλευση αναρχικών για να συζητηθεί η θέση μας, ως χώρος, απέναντι στη φίστα του Πολυτεχνείου και κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οι πολιτικές συγκυρίες επιτάσσουν μια σειρά δράσεων, ανάμεσα τους και τη κατάληψη του Πολυτεχνείου, ούτως ώστε να προωθηθούν οι στόχοι μας και τα προτάγματα μας (όπως έχει συμβεί σε ανάλογες περιπτώσεις), τότε η στήριξη μας θα ήταν δεδομένη.

Αυτό που μας έφερε απέναντι λοιπόν από το συγκεκριμένο εγχείρημα δεν ήταν αυτή καθ' αυτή η επιλογή της κατάληψης, αλλά ο τρόπος και οι όροι κάτω από τους οποίους πραγματοποιήθηκε. Πιο συγκεκριμένα, η διαδικασία λήψης της απόφασης, αλλά και η απόπειρα των καταληψιών να φέρουν το σύνολο του κινήματος προ τετελεσμένων γεγονότων, κλείνοντας κάθε δίοδο συνδιαμόρφωσης, ήταν οι λόγοι που οδήγησαν κάποιους από εμάς να τοποθετηθούμε με σκληρή κριτική απέναντι στο σώμα της κατάληψης. Οι τοποθετήσεις μας κινήθηκαν, λίγο-πολύ, γύρω από έναν βασικό άξονα, ο οποίος ήταν ο επαναπροσδιορισμός των χαρακτηριστικών της κατάληψης. Δηλαδή - εφόσον οι καταληψίες δεν είχαν καμία διάθεση να λήξουν την κατάληψη – να αποτραπεί η είσοδος των κοινοβουλευτικών κομμάτων και να παραμείνει η κατάληψη στο κτήριο Γκίνη, ούτως ώστε να διαφυλάξει αυτή την απόφαση και να

δημιουργηθεί η δική μας εστία προπαγάνδησης και αγώνα στο Πολυτεχνείο στο τριήμερο της 15-17 Νοέμβρη. Φυσικά αυτό είναι μόνο ένα θραύσμα από το τι συνολικά ειπώθηκε στη διαδικασία της συνέλευσης, καθώς είναι πρακτικά αδύνατο να μεταφέρουμε το σύνολο της σε ένα κείμενο τοποθέτησης. Εν ολίγοις η αντίθεση μας με την εν λόγω κατάληψη οδήγησε στη σύγκρουση (λεκτικά) με τους καταληψίες και προφανώς στη συνέχιση της κατάληψης καθώς όπως προείπαμε η παρουσία μας στη συνέλευση ήταν πρωτοβουλιακή χωρίς κάποια προαποφασισμένη συνεκτική θέση. Εν τέλει αυτό που θεωρήσαμε καίριας σημασίας, σε πρώτο χρόνο, ήταν η παρουσία μας στη συνέλευση της κατάληψης έτσι ώστε μέσα από την ανοιχτή διαδικασία να προβάλλουμε τις ενστάσεις μας αποσκοπώντας σε μια διαλεκτική εξισορρόπηση των αντίθετων θέσεων (αντιθέσεων).

Η “παρέμβαση” στη κατάληψη και το τέλος της

Το πρωί της Πέμπτης δημοσιεύεται το κάλεσμα της Ταξικής Αντεπίθεσης [5], το οποίο παρότι κι αυτό διαφωνεί με την κατάληψη, εντούτοις κινείται σε μια λογική πολιτικής απομόνωσης και συκοφάντησης προλεϊαίνοντας το έδαφος μιας κατασταλτικής επέμβασης. Με μια φρασεολογία που παραπέμπει στα σταλινικά πρότυπα προπαγάνδας, εξισώνουν τους καταληψίες με τους ακροδεξιούς, χουντικούς δολοφόνους της ΕΚΟΦ εντελώς ανυπόστατα, μιλώντας και πράττοντας βάσει μιας λογικής η οποία προστάζει πως όποιος διαφοροποιείται πολιτικά αποτελεί εχθρό του κινήματος και θα εκδιωχθεί από αυτό. Παρενθετικά, η απόπειρα εξαφάνισης των καταληψιών του πολυτεχνείου από την κινηματική πραγματικότητα («περίπου 15 άτομα, που καμία σχέση δεν έχουν με το ανταγωνιστικό κίνημα και τις διαδικασίες του»), δυστυχώς αξιοποιήθηκε σε ένα βαθμό από το κράτος όσον αφορά την εκκένωση της Gare. Τα συστημικά ΜΜΕ ανέπτυξαν τη θεωρία σύμφωνα με την οποία υπάρχουν δύο αναρχικοί χώροι – οι “ιδεολόγοι” και οι “μπαχαλάκηδες” - ενδύοντας την κατασταλτική επίθεση σαν προσπάθεια του κράτους “να καθαρίσει τον αναρχικό χώρο από μια εγκληματική συμμορία που λυμαίνεται τις δομές του”. Στις αναφορές της Τ.Α, είναι ξεκάθαρη η λογική της πολιτικής πρωτοπορίας που μπορεί να αποφασίζει ποιος ανήκει στο ανταγωνιστικό κίνημα και ποιος όχι, ποιος λειτουργεί προωθητικά και ποιος αποτελεί τροχοπέδη και συνεπώς πρέπει να κατασταλεί. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο κείμενο της Τ.Α δεν βρίσκεται ούτε μια φράση σχετικά με την απονομηματοδότηση της εξέγερσης από τις αριστερές γκρούπες ή ακόμα περισσότερο με την νοηματοδότηση του πολυτεχνείου σαν φιέστα της αστικής δημοκρατίας από το επίσημο κράτος. Αποκορύφωμα είναι η υπόνοια για την αντιμετώπιση των καταληψιών «αν χρειαστεί», με τρόπους και πρακτικές που χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς ενάντια στους φασίστες. Έτσι η Τ.Α υιοθετώντας μια στρεβλή αφήγηση των συμβάντων, καταλήγει να πράττει ανάλογα με τις υποτιθέμενες διαθέσεις της κοινής γνώμης. Συμπερασματικά λοιπόν, αυτό που περιφρουρήθηκε από την Τ.Α είναι στην ουσία η διατήρηση της κανονικότητας και ο εορτασμός του Πολυτεχνείου ως μια δημοκρατική φιέστα ενώ ταυτόχρονα η δράση της λειτούργησε ενισχυτικά στο κάλεσμα αριστερών και κομματικών μηχανισμών [6] ανοίγοντας τους κυριολεκτικά το δρόμο. Στο κάλεσμα της, ανταποκρίθηκαν ορισμένες αναρχικές συλλογικότητες και ατομικότητες καθώς και μέλη αριστερών οργανώσεων που συμμετείχαν ατομικά.

Στις τέσσερις το μεσημέρι ένα πλήθος τουλάχιστον 150 ατόμων επεμβαίνει στο κτήριο και ουσιαστικά εξασφαλίζει την είσοδο των αριστερών οργανώσεων στον χώρο του πολυτεχνείου μαζί με τις οποίες στην συνέχεια πραγματοποιεί συζήτηση σχετικά με τα γεγονότα. Εν τέλει, οι οργανωμένες περιφρουρήσεις των ΕΑΑΚ και κάποιων άλλων πολιτικών κομματιδίων εισέρχονται τελικά από τη Στουρνάρη, κάτω από αποδοκιμασίες μελών της κατάληψης αλλά και άλλων αναρχικών συντρόφων. Σημαντική λεπτομέρεια εδώ, είναι ότι τα μέλη του security team διατηρούν την τάξη στην πόρτα και μπαίνουν στη μέση σε κάποιες ελάχιστες αψιμαχίες που σημειώνονται. Μερικές ώρες αργότερα, πραγματοποιείται η συζήτηση που έχει καλέσει η Ταξική Αντεπίθεση με κοινή συμμετοχή τμήματος του α/α χώρου και αριστερών οργανώσεων και κομμάτων, κατά την οποία οι ομιλητές επιδίδονται σε αυτοαναφορικές συγχαρητήριες τοποθετήσεις, ενώ

ταυτόχρονα αναρχικοί σύντροφοι τοποθετούνται είτε ατομικά είτε συλλογικά και κάποιοι από αυτούς αποχωρούν, μη επιθυμώντας οποιαδήποτε συνδιαλλαγή με αριστερούς.

*

Αναζητώντας τις βαθύτερες αιτίες των ενδοκινηματικών αντιφάσεων δεν γίνεται να μην σταθούμε και στο ζήτημα των υποκειμένων, τόσο αυτών που οριοθετούν πολιτικά τις δύο αντιμαχόμενες κινήσεις, όσο και των υποκειμένων στα οποία αυτές απευθύνονται. Το διαρκές κάλεσμα της εξέγερσης από την μία και η επίκληση του «λαού» και του κοινωνικού κινήματος - της αγωνιζόμενης δηλαδή έκφρασης του - από την άλλη, αλλάζουν τους όρους και τοποθετούν το ζήτημα, ως ζήτημα ταυτοτήτων. Πέρα όμως και από τις ταυτότητες, εμφανίζεται αναπόφευκτα η σημαντική και ουσιώδης διαφοροποίηση: η μια πλευρά αναγνωρίζει στο υποπρολεταριάτο τον κατάλληλο πυροκροτητή κοινωνικών εκρήξεων, ενώ η άλλη προσπαθεί να ανοίξει διαύλους επικοινωνίας ανάμεσα στην αναρχία και σε κομματίδια της αριστεράς στα πλαίσια ενός υποτιθέμενου κοινού κινήματος, αποκρύπτοντας τις γνωστές ουσιώδεις πολιτικές διαφορές. Διαφορές οι οποίες δεν είναι λεπτομερειακού επιπέδου, αλλά δομικές και έχουν να κάνουν με τον επιδιωκόμενο τρόπο κοινωνικής οργάνωσης.

*

Στους λόγους για τους οποίους καταλήξαμε στα γεγονότα της 16/11, στο σπάσιμο δηλαδή της κατάληψης θα πρέπει να αναγνωρίσουμε και την αδυναμία εξεύρεσης κινηματικής λύσης. Αυτή η αδυναμία αποδίδεται αναμφίβολα στον κατακερματισμό του α/α χώρου – είναι χαρακτηριστικό ότι στην κατηγορία απέναντι στους καταληψίες, για ποιά λόγο δεν καλούσαν ανοιχτή διαδικασία για να προετοιμαστεί καλύτερα η κατάληψη, εκείνοι απάντησαν δικαίως ότι δεν θα παρευρίσκονταν κανένας. Παράλληλα, το μερίδιο της ευθύνης των συγκεκριμένων συντρόφων για αυτόν ακριβώς τον κατακερματισμό που στηλιτεύουν είναι δεδομένο, όπως αντίστοιχα για τον καθένα/καθεμία από εμάς που συμμετέχουν στον α/α χώρο. Συνεπώς, η ολοκληρωτική απουσία κεντρικών δομών που θα μπορούσαν να παίζουν οποιοδήποτε ρόλο ήταν καταλυτική με αποτέλεσμα το βάρος να πέσει στις πλάτες ατομικότητων που αποφάσισαν να συμμετάσχουν στην συνέλευση της κατάληψης και εκεί να δηλώσουν ξεκάθαρα την διαφωνία τους με τα περιεχόμενα και τις επιλογές των καταληψιών. Στον αντίποδα, η εξέλιξη των πραγμάτων θέτει και το ερώτημα που περιμένει απάντηση: μέχρι πού μπορεί μια πολιτική ομάδα/συλλογικότητα να παρεμβαίνει σε δράσεις και επιλογές άλλων πολιτικών ομαδοποιήσεων και αντίστροφα;

Η περίοδος σκληρής καταστολής των πρώτων μνημονιακών χρόνων και οι μέρες αφομοίωσης μέσω της αριστερής διαχείρισης της εξουσίας που την διαδέχτηκαν, οδήγησαν ένα κομμάτι αγωνιστών μακριά από τις κεντρικές διαδικασίες. Αντίστροφα η αναγωγή των Εξαρχείων στο κυρίαρχο πεδίο δράσης και οι πολιτικοί ηγεμονισμοί ανάμεσα σε διαφορετικές τάσεις, που οξύνονται τώρα που το ακροατήριο είναι μικρό, είναι δυσεπίλυτα προβλήματα που έχουν σαφέστατα άμεσα σύνδεση με τα γεγονότα που περιγράφονται. Από τα προηγούμενα δεδομένα προκύπτει και η τοποθέτηση όσων συνυπογράφουμε αυτό το κείμενο, ενώ δυστυχώς οι συνθήκες δεν ευνοούν την οικοδόμηση μιας συνολικής συνεκτικής αφήγησης που να ξεπερνάει τις δύο εκατέρωθεν πολιτικές στρατηγικές. Η συγγραφή αυτού του κειμένου, ωστόσο, δεν προκύπτει από κάποια αναγκαιότητα έκφρασης μιας συμφιλιωτικής αντίληψης, ενός κακώς εννοούμενο “όλοι μαζί”, αλλά σαν ανάγκη κατάδειξης και ξεπεράσματος των δύο συγκρουόμενων αντιλήψεων και των λογικών που εισάγουν στον α/α χώρο.

*

Είναι δεδομένο ότι η περίοδος που διανύουμε είναι κομβικής σημασίας για τις προοπτικές του α/α χώρου, των ομάδων και συνολικότερα των δομών που αυτός εμπεριέχει. Η αδυναμία να αρθρωθεί και να γειωθεί συνολικός αντικρατικός λόγος τα προηγούμενα χρόνια της κρίσης, να δομηθεί δηλαδή μια πολιτική και στρατηγική πρόταση για το πώς μπορεί να οργανωθεί η κοινωνία χωρίς εξουσία, ακόμα και όταν υπήρχαν κοινωνικές αναταραχές και συνεπώς μεγαλύτερη δυνατότητα κοινωνικής παρέμβασης, οδήγησε ένα πλήθος αγωνιστών/στριών στις εύκολες λύσεις: ένα τμήμα εμμένει στην αναζήτηση της εξέγερσης ως αυταπόδεικτη λύση και απάντηση σε όλα τα πολιτικά ερωτήματα, ενώ άλλα τμήματα καταφεύγουν στα μαρξιστικά και λενινιστικά εγχειρίδια, ως έτοιμη λύση. Ένα σύνολο παραγόντων, σε συνδυασμό με τις δικές μας ελλείψεις και ανεπάρκειες ταΐζουν την αποστασιοποίηση, τις λογικές ισχύος, πρωτοπορίας και εν τέλει εξουσίας στο εσωτερικό μας. Σκοπός και χρέος μας είναι να βρούμε αυτές ακριβώς τις απαραίτητες απαντήσεις, χωρίς δογματικές αγκυλώσεις, αλλά ούτε αξιακές και πολιτικές στρεβλώσεις, καθώς και τις δομές που θα τις υλοποιήσουν.

Δεν διεκδικούμε πρωτεία πολιτικής καθαρότητας, ούτε αξιώνουμε για τους ευατούς μας τον ρόλο του κριτή ανάμεσα στις αντιμαχόμενες δυνάμεις του κινήματος. Σκοπός μας δεν είναι να κουνήσουμε επιδεικτικά το δάχτυλο σε ανθρώπους και ομάδες που έπραξαν έξω από τα δικά μας πολιτικά κριτήρια σε ένα πλαίσιο σωστού και λάθους. Άλλωστε η ίδια η φύση του σωστού και του λάθους σε έναν πολιτικό αγώνα φέρει μια βαθιά υποκειμενικότητα και ως εκ τούτου μια ανάλυση σε αυτή την κατεύθυνση θα ήταν εκ προοιμίου άτοπη και άκαιρη. Η τοποθέτηση αυτή είναι για εμάς μια ευκαιρία να ανοίξει ένας πολιτικός διάλογος στο εσωτερικό του κινήματος και ει δυνατόν να βρεθούν κάποιες απαντήσεις/λύσεις στις χρόνιες παθολογίες που δυστυχώς χαρακτηρίζουν τον ριζοσπαστικό/ανατρεπτικό χώρο. Για μας ο δρόμος προς την διαλεκτική ενότητα (που καλώς ή κακώς είναι απαραίτητη εάν θέλουμε να αξιώνουμε χαρακτηριστικά κινήματος) περνάει μέσα από την οργάνωση και την θεωρητική εξέλιξη κάθε ατόμου, πολιτικής ομάδας και συλλογικότητας. Καταθέτουμε την άποψή μας λοιπόν εκθέτοντας και τους εαυτούς μας στην σφαίρα του διαλόγου αυτού που θεωρούμε απαραίτητο να ανοίξει. Σε μία εποχή που το αναρχικό κίνημα στην Ελλάδα φαίνεται να ακολουθεί την πορεία των ευρωπαϊκών κινήματων στις δεκαετίες του 70'-80' είναι χρέος μας να δώσουμε έναν παράλληλο και πολύπλευρο αγώνα, όχι μόνο ενάντια σε κράτος και εξουσία, αλλά και με τους ίδιους τους εαυτούς μας. Έναν αγώνα να ξεπεράσουμε αγκυλώσεις, εξουσιαστικές νοοτροπίες, δογματισμούς και λογικές ανάθεσης, έναν αγώνα για οργάνωση του χώρου μας στη κατεύθυνση ενός δυναμικού κινήματος, έναν αγώνα διάχυσης εκ νέου των προταγμάτων μας μακριά από στρεβλές αντανakλάσεις εξουσιαστικών ιδεολογημάτων. Έναν αγώνα για την αναρχία, με την αναρχία για πυξίδα.

Πρωτοβουλία αναρχικών/αντιεξουσιαστών

[1] <https://athens.indymedia.org/post/1580023/>

[2] <https://athens.indymedia.org/post/1580020/>

[3] <https://athens.indymedia.org/post/1580051/>

[4] <https://athens.indymedia.org/post/1580424/>

[5] <https://athens.indymedia.org/post/1580079/>

[6] <http://www.alfavita.gr/arthron/koinonia/koini-dilosi-organoseon-ohi-ston-apokleismo-toy-polytehneioy-kai-sti-akyrosi-toy>